

2017-05-03

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
UBN 2017/78

Utbildningsdepartementet

Förslag till yttrande över SOU 2017:20 ”Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning”

Nacka kommun har beslutat att yttra sig över SOU 2017:20 ”Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning och vill framföra följande.

Nacka kommun ställer sig bakom större delen av förslagen, men avstyrker följande förslag.

- En nedre åldersgräns för behörighetsprovet.
- En nedre åldersgräns för högskoleprovet.
- Kompletterade betyg eller betyg som lästs upp, ska vid beräkning av meritvärde inte räknas som ett högre betyg än E.

Nacka kommuns överväganden

Nacka kommun finner att utredningens förslag till stor del fyller kraven på enkelhet, transparens och hållbarhet över tid. Förslagen som avser vilka krav som ska gälla för grundläggande behörighet till högskolan ska grundas på kompetenser, vilka har definierats med hjälp av företrädare för universitet och högskolor. Det blir tydligt vilka krav som gäller för att vara behörig att studera på högskolan.

Behörighet

Nacka kommun har dock invändningar avseende det föreslagna nationella behörighetskravets nedre åldersgräns på 24 år. Nacka kommun håller med utredningen om att gymnasieskolan ska vara den huvudsakliga ingången till högskolan, men det finns en risk att personer under en tid utestängs från högskolan. Det kan gälla högpresterande elever som har hoppat av gymnasieskolan för att den inte har kunnat möta upp elevens behov. Det kan också gälla elever som har misslyckats på andra sätt i gymnasieskolan och vill komma vidare. Det kan innebära att motivationen för att studera vidare sjunker. Som utredningen mycket riktigt påpekar krävs det oftast särskild behörighet för att komma in på många utbildningar – d.v.s. krav på att gymnasieeleverna har betyg i de specifika kurserna, vilket skulle tala emot risken för avhopp från gymnasieskolan.

Nacka kommun avstyrker därför förslag om nedre åldersgräns för behörighetsprovet. Provet ska enligt förslaget utvärderas och då kan också gymnasieelevernas eventuella benägenhet att avbryta utbildningen till förmån för behörighetsprovet följas.

Urval

Nacka kommun håller med utredningen om att frågan om urval är komplex, men anser ändå att förslaget om att kompletterade betyg eller betyg som lästs upp inte ska ge högre meritpoäng än E, har fler negativa aspekter än positiva. Det går emot idén om det livslånga lärandet, vilket också utredningen framhåller. Även om gymnasieskolan ska vara huvudvägen in i högskolan måste det också vara möjligt för personer som inte har en fullständig gymnasieutbildning, har mindre konkurrenskraftiga betyg, har läst upp tidigare icke godkända betyg, eller kompletterat med andra kurser än de som ingick i programmet, att senare i livet kunna konkurrera om platserna till en utbildning med höga intagningspoäng. Högskoleprovet ger visserligen en andra chans, men det borde vara möjligt med ytterligare möjligheter att konkurrera om platserna. **Nacka kommun avstyrker därför förslaget att kompletterade betyg eller betyg som lästs upp, inte ska få räknas som högre betyg än E.**

Nacka kommun anser att genom att sätta en nedre åldersgräns på 19 år för att skriva högskoleprovet så begränsas ungdomarnas valmöjligheter och det kan dessutom få negativa effekter som ett senareläggande av studierna. Ungdomarna skriver till stor del provet flera gånger och resultatet blir ofta bättre efter första försöket. Om begränsningen görs till sista terminen så kommer färre personer att antas till högskolan direkt efter gymnasiestudierna. Utredningen menar att undantag ska kunna göras men att dessa i första hand ska avse de personer som börjat skolan vid tidigare ålder. Vilka de övriga särskilda skälen skulle kunna vara, nämns inte, utan överläts till UHR att bestämma. **Nacka kommun avstyrker därför den nedre åldersgränsen för att skriva högskoleprovet, då det begränsar individens möjlighet att komma in på högskolan.**

Mats Gerdau
Ordförande kommunstyrelsen

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör